

Asia: VN/21836/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi luonnon monimuotoisuusstrategiaksi 2035

Lausuntopyyntö

2. Strategian lähtökohdat

Pihvikarjankasvattajien liitto ry (Pihvikarjaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnokseen kansalliseksi luonnon monimuotoisuusstrategiaksi 2035, ja esitämme lausuntonamme seuraavaa:

Pihvikarjaliiton mielestä on hyvä, että luonnon monimuotoisuus huomioidaan päätöksenteossa ja laaditaan kansallinen strategia, jossa yhteisesti sovitut linjaukset edistävät tavoitteiden saavuttamista. Korostamme, että luonnon monimuotoisuus on karjankasvattajille tärkeä arvo.

Emolehmätuotannolla on luonnon monimuotoisuuden edistämisen kannalta monia myönteisiä vaikutuksia. Vuonna 2020 toteutetun kyselyn mukaan 98 % Pihvikarjaliiton jäseniloista laiduntaa. Laiduntavaa pihvikarjaa käytetään yleisesti perinnebiotooppien ylläpitämisessä, ja rantavesiin ulottuvan laidunnuksen on osoitettu vähentävän ravinteiden kokonaismäärää matalilla merenrantaniityillä (LUKE 2022). Kaikella laiduntamisella on todettu olevan kasvi-, lintu- ja hyönteislajistoa rikastuttavia vaikutuksia.

Pihvikarjaliitto katsoo, että kansallisessa strategiassa luonnon monimuotoisuustavoitteiden tulee perustua parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon, ja vaikuttavuutta on arvioitava suhteessa kustannuksiin. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa maanomistajilla ja maatalouselinkeinon harjoittajilla on keskeinen rooli, joten heillä on elinkeinovapauden nojalla oltava mahdollisuus vaikuttaa omaisuuttaan ja oma elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Pihvikarjaliitto esittää, että strategiassa ja erityisesti sen vaikuttavuusarvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen, että linjaukset koetaan oikeudenmukaisiksi ja esitetyt toimenpiteet kustannustehokkaiksi.

Pihvikarjaliitto toteaa, että kansallinen strategia tulisi aina suhteuttaa siihen, mikä on globaalin tilanteen kannalta järkevää ja realistista. Suomi voi suojelutoimissa olla edelläkävijä tiettyyn määrään saakka, mutta esimerkiksi joidenkin lintulajien kannan kehitykseen emme pysty pelkästään kansallisesti vaikuttamaan. Lisäksi pohjoinen sijaintimme asettaa maataloudelle vaatimuksia, joita ei sellaisenaan voi rinnastaa Keski- ja Etelä-Euroopan tilanteeseen; niinpä varsinkin prosentuaalisesti ilmaistut tavoitteet kansainvälisissä sitoumuksissa saattavat todellisuudessa olla ylimitoitettuja tai muuten kohtuuttomia.

3.1 ja 3.2 Päätaavoite ja tarkemmat tavoitteet

-

3.3 Luonnon tilan tavoitteet

Strategialuonnoksessa otetaan toimenpidetasolla kantaa siihen, millä toimilla elinympäristöjen laatua parannetaan. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi maataloudessa käytettyjen kasvintorjunta-aineiden käytön pienentyminen 50 prosentilla sekä lannoitteiden käytön väheneminen vähintään 20 prosentilla. Lisäksi toimenpiteiksi on kirjattu luomuviljelyn osuuden kasvattaminen 25 prosenttiin kokonaispeltoalasta sekä laiduntamisen lisääntyminen.

Vaikka mainitut toimenpiteet ovat sinällään myönteisiä ja hyväksyttäviä, jää epäselväksi, onko niiden todellista vaikuttavuutta ja kustannuksia arvioitu. Toimenpiteiden toteuttajina ovat viljelijät eli yksityiset elinkeinoharjoittajat, joiden ensisijainen tehtävä on tuottaa ruokaa. Erityisesti nykyisessä kustannustilanteessa viljelijät laskevat tarkkaan käyttämiensä lannoitteiden tai torjunta-aineiden tarpeen, sillä niillä on olennaista vaikutusta tuotetun sadon määrään. Pihvikarjaliitto katsoo, että näin yksityiskohtaisista esityksistä on laadittava vaikutusarvio, jossa huomioidaan maataloudelle esitettyjen toimenpiteiden vaikutus satotasoon. Kansallisen luontostrategian hintana ei saa olla se, että Suomeen joudutaan tuomaan ulkomailta nykyistä enemmän ruokaa, jonka tuotannon vaikutuksia luontoon ei mahdollisesti ole huomioitu samalla tasolla kuin Suomessa.

3.4 Suojelu ja ennallistaminen

Strategialuonnos esittää, että suojelupinta-alan tulee kasvaa 30 prosenttiin maa-alueiden ja sisävesien sekä merialueiden pinta-alasta vuoteen 2030 mennessä.

Pihvikarjaliitto katsoo, että tässäkin tavoitteessa olisi tärkeää selvittää suojelun vaikuttavuus luonnon kannalta sekä se, ovatko toimet kohteen kannalta kustannustehokkaita.

Esimerkiksi perinnebiotooppien ylläpito toteutuu parhaiten varmistamalla, että viljelijöillä on mahdollisuudet ja halukkuus niitä hoitaa, sen sijaan, että vain tehdään päätös sisällyttää alueet osaksi suojelualueverkostoa. Viljelijöille tulee vastaisuudessaakin osoittaa kustannuksia vastaavat taloudelliset resurssit tätä varten.

3.5 Paineiden vähentäminen ja juurisyihin vaikuttaminen

-

3.6 Saamelaiset ja luonnon monimuotoisuus

-

3.7 Suomi maailmalla

-

Muita huomioita luonnoksesta

-

Heikkinen Pia
Pihvikarjaliitto